

**Posudek na diplomovou práci Evy Stránské
na téma
„ Význam viktimologie pro prevenci kriminality“**

Rozsah diplomové práce: 59 stran vlastního textu

Datum odevzdání práce: 12. 12. 2018

1. Aktuálnost tématu:

Hledání účinných nástrojů k potírání kriminality je trvalým úkolem trestní politiky. Významným příspěvkem k plnění tohoto úkolu může být vytváření preventivních strategií, programů, návodů a dalších aktivit, opírajících se o poznatky viktimologie, jakožto vědní disciplíny zabývající se obětí trestného činu. Zkoumání přínosu viktimologie pro předcházení trestné činnosti je proto nepochybně společensky potřebné.

2. Náročnost tématu:

Zpracování tématu vyžaduje interdisciplinární přístup. Základním předpokladem je důkladné studium kriminologických, resp. viktimologických poznatků. Zároveň je potřebné, aby byla diplomantka patřičně obeznámena se současnou úrovní právního přístupu k ochraně oběti trestného činu. Na podkladě takto získaných poznatků je vhodné zkoumat uplatnění konkrétních forem a metod viktimologické prevence při předcházení vybraných trestných činů, resp. vybrané skupiny trestných činů.

3. Hodnocení práce podle stanovených kritérií:

Cílem předložené práce je provést exkurz do problematiky viktimologie a analyzovat, jaké poznatky může tento obor přinést a jak je lze využít v praxi, zejména při vytváření a realizaci opatření v oblasti prevence kriminality. Tímto způsobem vymezený cíl práce považuji za vhodný, odpovídající společenské potřebě.

Práce je velmi přehledně uspořádána. Výklad je rozčleněn do šesti kapitol, úvodu a závěru a doplněn seznamem použitých pramenů. Jednotlivé kapitoly jsou navíc vnitřně podrobně členěny, což umožňuje snadnou orientaci v textu.

Práce vychází z promyšlené systematiky, zvolené v souladu s vytýčeným cílem práce. První dvě kapitoly jsou věnovány jednak rámcovému vymezení tématu viktimologie a prevence kriminality jako součásti kriminologie a jednak stručnému nástínu základních znaků kriminality a její kontroly. Třetí kapitola obsahuje charakteristiku pojmu a předmětu viktimologie a historických souvislostí jejího vzniku a objasňuje nejdůležitější viktimologické pojmy (oběť a její typologii, viktimnost a viktimizaci). Pojednává též o významu viktimologických výzkumů pro prevenci kriminality a některých mýtech o obětech přežívajících ve společnosti. Čtvrtá kapitola se zabývá jednotlivými formami pomoci obětem trestných činů (včetně tzv. restorativních programů) a podává stručný přehled organizací, které tuto pomoc poskytují. V páté kapitole je rozebírána problematika prevence kriminality obecně a viktimologické prevence zvláště. V šesté kapitole o aplikaci viktimologických poznatků v oblasti mravnostní kriminality je hlavní pozornost zaměřena na trestný čin znásilnění a jeho oběti a na konkrétní v praxi využívané prostředky určené pro prevenci této trestné činnosti. Zmíněny tu jsou i aktuální souvislosti této problematiky (kampaň MeToo a debaty týkající se tzv. Istanbulské úmluvy). Práci uzavírá autorčino hodnocení současného stavu viktimologické prevence v České republice.

Po metodologické stránce se práce opírá o studium přiměřeného okruhu odborné literatury a aktuálních internetových zdrojů. Práce s použitými prameny je pečlivá a odpovídá stanovené normě.

Práce má celkově velmi dobrou úroveň. Ačkoli její nemalou část představují výklady spíše učebnicového charakteru (pojmové vymezení kriminality, viktimologie, prevence aj.), k velmi dobrému hodnocení práce přispívá zejména pojetí šesté kapitoly o aplikaci viktimologických poznatků v oblasti prevence mravnostní kriminality. Autorce se tu podařilo představit vedle charakteristiky trestného činu znásilnění a příslušných statistických dat rozšířené mýty a předsudky o znásilnění a jeho obětech, které jsou hlavními zdroji sekundární viktimizace, přiblížit úroveň konkrétních preventivních projektů a doporučení uplatňovaných v této oblasti a zhodnotit nejnovější debaty probíhající nad preventivními aktivitami nadnárodního charakteru (viz str. 49 až 57).

Práce je psána odpovídajícím stylem a také po formální stránce plně odpovídá stanoveným požadavkům.

4. Otázka k obhajobě:

Hodnocení role médií v prevenci kriminality.

5. Práci doporučuji k obhajobě.

6. Navržený kvalifikační stupeň: velmi dobře

JUDr. Marie Vanduchová, CSc.
vedoucí diplomové práce

V Praze dne 3. 1. 2019